

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00

F: 01 478 40 52

E: gp.arso@gov.si

www.arso.gov.si

Številka: 35405-195/2017-34

Datum: 8. 3. 2019

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18 in 10/19) in petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18-ZIURKOE) v predhodnem postopku za nameravani poseg: vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin, nosilcu nameravanega posega Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, ki ga po pooblastilu direktorja Valentinčič Mihe in direktorja Bizjak Boruta zastopa Ekosfera d.o.o., Lož, Smelijevo naselje 34, 1386 Stari trg pri Ložu, naslednji

SKLEP

1. Za nameravani poseg: vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin na zemljiščih v k.o. 167 Čentiba s parcelnimi št. 4677/1, 4677/3, 3331, 3342 in v k.o. 169 Petišovci s parcelnimi št. 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, nosilca nameravanega posega Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.
2. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju naslovni organ), je dne 12. 5. 2017 s strani nosilca nameravanega posega, Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, ki ga po pooblastilu direktorja Valentinčič Mihe in direktorja Bizjak Boruta zastopa Ekosfera d.o.o., Lož, Smelijevo naselje 34, 1386 Stari trg pri Ložu (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), prejela zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: restimulacija vrtin Pg-10 in Pg-11A s hidravličnim lomljenjem, v skladu z 51.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1).

Zahtevi je bilo v tiskani in elektronski obliki priloženo:

- pooblastilo za zastopanje z dne 16. 6. 2016;
- potrdilo o plačilu upravne takse v znesku 22,60 EUR z dne 3. 5. 2017,

- grafični prikaz območij Nature 2000 in preseka hidravličnega lomljenja na vrčinah Pg-10 in Pg-11A;
- shematski prikaz litologije obravnavanega območja;
- sezname in podatki o snoveh in zmeseh, ki se bodo uporabile za izdelavo tekočine pri ponovnem hidravličnem lomljenju v Pg-10 in Pg-11A (79 listov dokumentacije v slovenskem in angleškem jeziku);
- prikaz vrčin Pg-10 in Pg-11A na karti poplavne varnosti (2 lista) in
- strokovna ocena hrupa za ponovno hidravlično lomljenje na vrčinah Pg-10 in Pg-11A, februar 2017 Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor.

Zahteva je bila dne 1. 2. 2018 dopolnjena s/z:

- dopisom z dne 1. 2. 2018;
- Koncesijsko pogodbo št. 354-14-236/01 med Republiko Slovenijo in Nafto Lendava d.o.o., Rudarska cesta 1, 9220 Lendava z dne 15. 5. 2002;
- Pogodbo o prenosu rudarske pravice in koncesijsko pogodbo št. 354-14-48/20021 med Republiko Slovenijo in Nafto Lendava d.o.o., Rudarska cesta 1, 9220 Lendava in Geoenergo d.o.o., Rudarska cesta 1, 9220 Lendava z dne 28. 11. 2002 in
- Odločbo št. 09-3/42-1960 z dne 18. 5. 1960, Sekretariat Izvršnega sveta za industrijo in obrt, Rudarski organ.

Zahteva je bila dne 19. 3. 2018 ponovno dopolnjena s/z:

- dopolnjenim obrazcem zahteve za začetek predhodnega postopka (v tiskani in elektronski obliki);
- dokumentom: Elaborat - Tehnični del rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin, nafte in zemeljskega plina, na območju pridobivalnega prostora na območju Murske depresije, 01/2018, marec 2018 s prilogami (v tiskani in elektronski obliki);
- dopisom z dne 16. 3. 2018 (v tiskani obliki) in
- dopisom z dne 17. 3. 2018 s popravki (v tiskani obliki).

Nosilec nameravanega posega je v obrazcu zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 16. 3. 2018, ki ga je naslovni organ prejel 19. 3. 2018, spremenil ime zahteve oz. nameravanega posega, in sicer iz »restimulacija vrčin Pg-10 in Pg-11A s hidravličnim lomljenjem« v »vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin«.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17). Prvi odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje določa, da so vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov v okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje navedene v Prilogi 1 te uredbe in označeni z oznako X v stolpcu PP. Podrobnejša merila za ugotovitev o potrebnosti izvedbe presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja so določena v Prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Dne 27. 5. 2017 je stopila v veljavo Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 26/17). Skladno s 7. členom citirane uredbe, se postopki za izvedbo predhodnega postopka, začeti pred uveljavitvijo te uredbe, končajo v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14 in 57/15).

Naslovni organ mora v skladu z določbo prvega odstavka 51a. člena ZVO-1 ugotoviti, ali je za nameravani poseg: vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

V skladu s točko B Rudarstvo, B.3 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna, če gre za pridobivanje nafte in zemeljskega plina, kjer načrpana količina presega 500 t na dan v primeru nafte in 500.000 standardnih kubičnih metrov (sm^3) na dan v primeru plina.

Predhodni postopek se v skladu s točko B.3.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, izvede za drugo pridobivanje nafte in zemeljskega plina.

Iz zahteve nosilca nameravanega posega izhaja, da znaša ocenjena skupna zmogljivost pridobivanja plina iz vrtin na plinsko naftnih poljih Petišovci in Dolina do max 280.000 Sm^3 in se z nameravanim posegom ne spreminja. V zahtevi je nadalje podana ocena, da bosta vrtini Pg-10 in Pg-11A po izvedbi obravnavane restimulacije s hidravličnim lomljenjem lahko dosegli največjo dnevno proizvodnjo do 245.000 Sm^3 zemeljskega plina, kar pa je pod pragom, določenim v točki B.3 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Drugi odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje pa nadalje določa, da se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega v okolje, ki je v skladu s predpisi že dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in ne glede na to, ali je bilo za poseg v okolje pred njegovo spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali sklep v predhodnem postopku, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, če gre za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena ali iz prejšnjega odstavka, ki pomeni spremembo položaja ali lege v prostoru, dimenzij objekta, zmogljivosti, sestave, načina ali obdobja obratovanja naprave, rabe surovin ali energije in bi lahko imela pomembne škodljive vplive na okolje.

Naslovni organ je iz opisa nameravanega posega ugotovil, da gre v okviru nameravanega posega za spremembo posega v okolje in sicer za spremembo v načinu obratovanja naprave, ki bi lahko imela pomembne škodljive vplive na okolje, zato je, v skladu s točko B.3.1 Priloge 1 v povezavi z drugim odstavkom 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Naslovni organ je namreč ugotovil, da je predmet nameravanega posega ponovno hidravlično lomljenje dveh vrtin, ki je namenjeno vzdrževanju proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin. Pri nameravanemu posegu se bo drenažni radij povečal, izveden pa bo tudi na drugih globinah, kot je bilo predhodno hidravlično lomljenje. Nekoliko bo spremenjen tudi postopek hidravličnega lomljenja, v primerjavi s predhodnim (npr. drugačen zajem vode). Glede na navedeno naslovni organ ugotavlja, da gre pri nameravanemu posegu nedvoumno za poseg, ki bo spremenil fizično stvarnost okolja (npr. povzročanje razpok, vtiskanje tekočine za hidravlično lomljenje) in ne samo za podaljšanje obratovanja brez kakršnih koli fizičnih sprememb. Tako stališče izhaja tudi iz sodbe Upravnega sodišča Republike Slovenije št. I U 1729/2017-18 z dne 5. 6. 2018.

Nosilec nameravanega posega je v odgovoru z dne 5. 7. 2018 zavzel stališče, da vrtina ni naprava, ker da jo Zakon o rudarstvu (Uradni list RS št. 14/14 – UPB in 61/17 – GZ, v nadaljevanju Zakon o rudarstvu) definira drugače, in sicer kot »točkovni površinski kop s

podzemnim izkoriščanjem mineralne surovine«, ter da je naprava definirana samo v ZVO-1, ki jo definira kot »nepremično ali premično tehnološko enoto, za katero je določeno, da lahko povzroča obremenitev okolja, ker v njej poteka eden ali več določenih tehnoloških procesov in na istem kraju drugi z njimi neposredno tehnološko povezani procesi, ki lahko povzročajo obremenitev okolja«. V vrtinah po njegovih navedbah ne potekajo tehnološki procesi, temveč se izvaja le odkopavanje in pridobivanje mineralnih surovin. Nadalje nosilec nameravanega posega meni, da četudi bi vrtino obravnavali kot poseg, iz njegovih navedb nedvoumno izhaja, da z nameravanim posegom ne gre za spremembo posega, kot jo predvideva drugi odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Naslovni organ v zvezi z navedenim odgovarja, da je v predhodnem postopku treba upoštevati določila ZVO-1 in ne Zakona o rudarstvu ali ostalih predpisov, ki naprave, dejavnosti, objekte in ostale posege v okolje definira vsak v skladu z njihovimi nameni. Nadalje naslovni organ ugotavlja, da je predmet nameravanega posega izvedba »tehnološkega postopka«, tj. hidravličnega lomljenja v »napravi«, tj. vrtini. Tudi če bi naslovni organ izhajal iz Zakona o rudarstvu, bi bile njegove ugotovitve enake, saj hidravlično lomljenje nosilec nameravanega posega sam obravnava kot odkopno metodo, ki glede na 2. člen Zakona o rudarstvu, pomeni skupek tehničnih postopkov, ukrepov, procesov in zaporedij pri pridobivanju mineralnih surovin z odkopi, izkopi, nadkopi, razkopi in podobno v smernih ali prečnih hodnikih oziroma z globinskim vrtanjem v okviru konstrukcijsko določenih elementov odkopnega polja ali njegovega manjšega sestavnega dela. V vrtini bo potekal tehnološki postopek, tj. hidravlično lomljenje. Zakaj gre za spremembo posega v okolje, je naslovni organ predhodno že pojasnil v obrazložitvi tega sklepa (6. odstavek na strani 3 obrazložitve tega sklepa).

Predmet nameravanega posega je ponovno hidravlično lomljenje obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11A, ki se bo izvedlo z namenom ohranjanja njune proizvodnosti. Na dveh obstoječih plinskih vrtinah, PG-10 in PG-11A, ki sta že bili hidravlično lomljeni, se namerava ponovno izvesti hidravlično lomljenje. Pridobivanje ogljikovodikov na navedenih vrtinah se je leta 2011 prekinilo, tako da sta od takrat neaktivni, sedaj pa naj bi bili ponovno aktivirani. Predmetno lomljenje po navedbah nosilca nameravanega posega ne bo predstavljalo povečanja obstoječih zmogljivosti pridobivanja plina, pač pa gre za namero, da se ta proizvodna zmogljivost ohrani. Vrtini se bo pred izvedbo hidravličnega lomljenja pripravilo z zamenjavo ustja vrtin (iz proizvodnega v ustje za hidravlično lomljenje), s katerim bo mogoče tekočino za lomljenje vtiskovati v vrtino s tlakom ca. 600 - 900 barov, ob hkratni plinotesnosti, ki zagotavlja, da ni nobenega nekontroliranega izhajanja plina iz vrtine. Hidravlično lomljenje v obeh vrtinah se bo izvajalo v naslednjih okvirih: s ca. 300 m³ do 600 m³ vode v posamezno vrtino na fazo lomljenja, tri do pet faz ter do največ ca. 1.800 m³ na vrtino v celotnem postopku lomljenja. Za zajem povratne tekočine iz lomljenja, ki se bo po izvedenem lomljenju deloma vrnila na površje, se bo, poleg vrtin, postavilo atestirano mobilno cisterno, tako da se bo vsa povratna tekočina lahko zajela in ne bo prišlo do izlivov na nezaščitena tla. Tekočino za hidravlično lomljenje se bo vbrizgavalo na globinah med ca. 2.700 m in 3.500 m. Povratno tekočino iz lomljenja se bo ujelo v mobilno cisterno in po uporabi oddalo osebam pooblaščenim, za ravnanje s tovrstnimi odpadki. Sledilo bo spajanje opreme z ustjem vrtine in testiranje tesnosti in izpolnjevanja Ex-pogojev. Tekočino za lomljenje se pripravlja tekom izvajanja hidravličnega lomljenja. Vodo iz mobilnih tankov za vodo se začne prečrpavati v prvi mešalnik, kjer se zmeša s prvo skupino dodatkov, nato gre v drugi oz. glavni mešalnik, kjer se zmeša še s preostalimi dodatki in ti. propantom. Propant je lahko pesek, obdelan pesek, keramične kroglice, ipd. inerten material, ki poveča udarno moč vode in potem, ko pride do nastanka frakture, odigra tudi funkcijo nekakšnih malih distančnikov, ki preprečujejo, da bi se nastala fraktura takoj spet zaprla. Pripravljena tekočina za lomljenje se začne pod pritiskom črpati z visokotlačno črpalko v vrtino. Vsa oprema na delovišču bo testirana in certificirana, spajanje opreme bo izvedeno s strani rudarskega izvajalca del ter v skladu z najvišjimi

varnostnimi merili iz področja rudarskih del. Ustreznost spojev in opreme bo pregledala tudi organizacija s pooblastilom za pregled opreme iz vidika varnosti in zdravja pri delu. Operacija lomljenja se bo lahko začela šele potem, ko se bo pridobilo potrdilo predhodno omenjene organizacije in nato še skupaj z rudarskim izvajalcem pregledalo opremo in ugotovilo, da je vsa oprema ustrezno testirana in pregledana. Privrtinsko območje, ki bo sprejemalo tekočino za hidravlično lomljenje, se bo spremljalo z nadzorom tlakov in morebitnih mikroseizmičnih aktivnosti. Ko se bo vsa predvidena tekočina za lomljenje ene faze vbrizgala v vrtino, se vrtino zapre, da se stanje v vrtini stabilizira. Nato se vrtino ponovno odpre in iz nje izpusti povratno tekočino. Količina povratnega toka povratne tekočine, ki se bo po vbrizgavanju dvignila nazaj na površje, bo predstavljala med 60 % in 70 % od celotne vbrizgane tekočine za hidravlično lomljenje (količino povratne tekočine ni možno natančno napovedati vnaprej, saj je odvisna od lokalnih podzemnih pogojev). Dvig povratnega toka se bo predvidoma izvedel naslednji dan po hidravličnem lomljenju (oz. ca. 12 ur do 48 ur po zaprtju vrtine), in sicer s ti. postopkom čiščenja vrtine. Vrtini se v plinotesnih pogojih zamenja ustje ter se ga spoji s cevjo, skozi katero se nato dvigajočo se povratno tekočino usmeri v peščeni filter (oz. dva peščena filtra), kjer se odstranijo delci propanta in nato v mobilni dvofazni gravitacijski separator, kjer se ločita povratna voda ter plin, ki se v malih količinah dvigne na površje skupaj s povratnim tokom tekočine za hidravlično lomljenje. Ko se v separatorju zbere določena količina plina, se izločeni plin sprosti na mobilno interventno baklo, kjer se sežge, s čimer se prepreči nekontroliran izpust metana oz. zemeljskega plina v ozračje. Temperatura odpadnega plina v plamenu bakle bo najmanj 850°C, sežig pa bo več kot 99,9 %. Pred začetkom izvajanja hidravličnega lomljenja se bo o tem obvestilo rudarskega in okoljskega inšpektorja ter občane kraja, ki živijo v bližini posamezne vrtine, ter Občino Lendava.

Naslovni organ je, v skladu s četrtem odstavkom 51a. člena ZVO-1, z dopisom št. 35405-195/2017-7 z dne 29. 3. 2018, zaprosil ministrstva in organizacije iz tretjega odstavka 52. člena ZVO-1, da v 21 dneh od prejema zaprosila pošljejo pisno mnenje o tem, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti. Poziv je bil posredovan na: Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana; Direkcija Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana; Zavod za gozdove, Večna pot 2, 1000 Ljubljana; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana; Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana; Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana.

Naslovni organ je dne 17. 4. 2018 prejel mnenje Ministrstva za infrastrukturo, Direktorata za energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana (v nadaljevanju MI) št. 350-1/2018/131 (00931294) z dne 13. 3. 2018 z grafičnima prilogama. Iz citiranega mnenja izhaja, da presoja vplivov na okolje z vidika rudarstva oz. področja mineralnih surovin ni potrebna. MI v mnenju predlaga, da se pri presoji vloge upošteva vidik hidravličnega lomljenja.

Naslovni organ je dne 23. 4. 2018 prejel mnenje Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Murska sobota, Ul. Arhitekta Novaka 17, 9000 Murska Sobota, št. 3407-25/2018 z dne 17. 4. 2018. Iz citiranega mnenja izhaja, da se nameravani poseg nahaja izven gozda oz. gozdnega prostora, ter nadalje da zaradi nameravanega posega ne bodo nastali daljinski vplivi, ki bi negativno vplivali na gozd in funkcije gozdov v okolici ter da presoja vplivov na okolje iz stališča gozdarstva ni potrebna.

Naslovni organ je dne 26. 4. 2018 prejel mnenje Ministrstva za zdravje, Direktorata za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju MZ) št. 354-67/2018-9 z dne 26. 4. 2018 s prilogo »Mnenje Centra za zdravstveno ekologijo, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana«, št. 354-88/18-2/256 z dne 23. 4. 2018. Iz predloženega mnenja, s katerim soglašata tudi pristojno ministrstvo, izhaja, da nameravani poseg najverjetneje ne bo pomembneje vplival na zdravje ljudi ter da s stališča varovanja zdravja ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje. MZ v obrazložitvi navedenega mnenja podrobneje navaja, da je vplive ocenil na podlagi značilnosti posega, lokacije posega ter značilnosti možnih vplivov. MZ v opombah nadalje navaja tudi podrobnejše obrazložitve glede hrupa in varovanja virov pitne vode. Glede na nadaljnje ugotovitve v tem predhodnem postopku so relevantne predvsem navedbe glede varovanja virov pitne vode, in sicer: na območju nameravanega posega se nahajajo vodovarstvena območja oz. vodna dovoljenja tako za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot javna gospodarska služba, kot tudi vodna dovoljenja za lastno oskrbo s pitno vodo, ki nimajo določenih vodovarstvenih območij. Podzemna voda na pridobivalnem območju je zelo ranljiva, saj se nahaja v globini le nekaj metrov, ob nalivih lahko sega tudi do površine. Treba je zagotoviti največje možno varovanje tal ter površinske in podzemne vode pred onesnaženjem in s tem zagotavljanja skladne in zdravstveno ustrezne pitne vode, v zadostnih količinah in s tem varovanja zdravja ljudi. Prostori in mesta, kjer se bodo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z začasnim skladiščenjem nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva, olja in maziva, krpe) morajo biti urejeni kot lovilna posoda, brez odtokov, nepropustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajame vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oz. tekočin. V enakem smislu je treba zagotoviti tudi zajem požarnih voda, kadar obstaja kakršna koli verjetnost onesnaženja požarnih voda (posledično tudi površinskih in podzemnih voda ter tal) z nevarnimi snovmi. Vse prometne dostopne poti, manipulativne površine in intervencijske površine in površine mirujočega prometa (npr. parkirišča) morajo biti utrjene, odvajanje (odvod) padavinskih voda s teh površin mora biti urejen preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.

Naslovni organ je dne 3. 5. 2018 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Maribor, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor (v nadaljevanju ZRSVN), št. 4-III-379/2-O-18/MB z dne 24. 4. 2018, iz katerega je izhajalo, da se nameravani poseg nahaja na območju daljinskega vpliva območij Natura 2000, in sicer POO Mura z ID: 3000215 in POV Mura 5000010, ki sta varovani z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). ZRSVN v mnenju ocenjuje, da s stališča narave ni potrebno izvesti postopka sprejemljivosti vplivov nameravanega posega na prej navedena varovana območja. Iz citiranega mnenja nadalje izhaja, da se bo nameravani poseg izvedel na območju daljinskega vpliva naravne vrednote ekosistemske, drevesne, zoološke zvrsti državnega pomena Dolinski pašnik – dobi z ID: 7302 ter na območju daljinskega vpliva naravne vrednote ekosistemske zvrsti lokalnega pomena Trimlini – gozd belega gabra z ID: 7301, ki jih določa Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15).

Naslovni organ je dne 31. 5. 2018 prejel dodatno mnenje ZRSVN št. 4-III-379/3-O-18/MB z dne 28. 5. 2018. ZRSVN v dodatnem mnenju navaja, da je po izdaji mnenja št. 4-III-379/2-O-18/MB z dne 24. 4. 2018 dodatno preveril načrtovanje podobnih posegov v soseščini in ugotovil, da obstajajo razlogi za dvom o neškodljivosti tovrstnega posega za okolje. V gradivu Strateška studija o utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu je kot omilitveni ukrep za varstvo voda določena neuporaba hidravličnega frakturiranja. Nosilec nameravanega posega v vlogi in gradivu navaja, da ne bo prišlo do emisij v vode, oziroma da ne bo prišlo do onesnaženja pitne vode. ZRSVN v zvezi z navedenim

navaja, da gre le za oceno, ki ni podprta z dokazi in oceno neodvisnega strokovnjaka. Iz gradiva sledi ocena, da se bo 30 % – 40 % vode absorbiralo na globini lomljenja, ob tem pa ZRSVN ugotavlja, da ni mogoče izključiti, da ne bo prišlo do prehajanja kemikalij do vode in s tem onesnaževanja. V skladu z načelom previdnosti ZRSVN domneva, da bi v primeru napak ali nesreče pri izvedbi posega, lahko del nevarnih snovi prenesel v podtalnico oz. v vodotoke, ter tako vplival na stanje v varovanih območjih POO Mura in POV Mura.

Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da se območje nameravanega posega nahaja na območju daljinskega vpliva naslednjih varovanih območij: POO Mura SI3000215 in POV Mura SI5000010 glede na določila Uredbe o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). Na podlagi navedenega, skladno z določili 5. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11), in upoštevajoč Prilogo 2 citiranega pravilnika ZRSVN tako ugotavlja, da se v varovanem območju POO Mura med drugim ohranja ohranitveno stanje kvalifikacijskih vrst, ki so vezane na vodno okolje, kot na primer: močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), nižinski urh (*Bombina bombina*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), panonski pupek (*Triturus dobrogicus*), dristavični spreletavec (*Cordulegaster heros*), kačji potočnik (*Ophiogomphus cecilia*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*) in druge, tudi kvalifikacijske vrste ptic POV Mura, ki se z navedenimi vrstami prehranjujejo. Potencialno onesnaženje vode (predvsem mrtvic in vodnih depresij, ki se napajajo iz podtalnice) in sprememba kvalitete vode bi po navedbah ZRSVN lahko povzročila bistveno poslabšanje ohranitvenega stanja navedenih kvalifikacijskih vrst. Glede na vrsto posega v naravo, ki je načrtovan v območju daljinskega vpliva na navedeni varovani območji, upoštevajoč načelo previdnosti ter ekološke zahteve in stanje ogroženosti kvalifikacijskih vrst, zaradi katerih sta bili ti območji opredeljeni, ZRSVN ocenjuje, da bi lahko pričakovani vplivi posega v naravo pomembno vplivali na navedeni varovani območji. Na podlagi navedenega, skladno s 51.a členom ZVO-1, ZRSVN meni, da je za nameravani poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje.

Naslovni organ je dne 7. 5. 2018 prejel mnenje Urada Republike Slovenije za kemikalije, Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Urad za kemikalije) št. 18404-1/2018/2 z dne 3. 4. 2018. Iz predloženega mnenja izhaja, da nosilec nameravanega posega ni izkazal, da ne bo pomembnih vplivov na okolje. Po njihovih izkušnjah je vprašljiv postopek same tehnologije, kjer ni dokazano, da ne bo prišlo do mešanja plasti in do prehajanja kemikalij do vodnega telesa. Predloženi varnostni listi kemikalij so po navedbah Urada za kemikalije neustrezni, ker niso pripravljeni v skladu z EU zakonodajo.

Naslovni organ je dne 8. 5. 2018 prejel mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za gozdarstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana, št. 3401-13/2018/4 z dne 4. 5. 2018, iz katerega izhaja, da presoja vplivov na okolje s stališča gozdarstva ni potrebna.

Naslovni organ do dneva izdaje tega sklepa ni prejel mnenj:

- Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana, in
- Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je zgoraj navedena mnenja z dopisom št. 35405-195/2017-15 z dne 9. 5. 2018 in ponovno z dopisom št. 35405-195/2017-20 z dne 15. 6. 2018 posredoval nosilcu nameravanega posega v izjasnitev. V dopisu št. 35405-195/2017-20 z dne 15. 6. 2018 je

naslovni organ nosilca nameravanega posega prav tako pozval k izjasnitvi glede ugotovljenih pomembnih vplivov na okolje.

Nosilec nameravanega posega je na poziv odgovoril dne 22. 5. 2018 in 6. 7. 2018 z naslednjimi dokumenti:

- dokumentom »Dopolnitev vloge in opredelitev do mnenj, podanih na vlogo za predhodni postopek nosilca posega Geoenergo d.o.o, Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, št. zadeve 35405-195/2017« z dne 22. 5. 2018,
- dokumentom »Dopolnitev vloge in opredelitev do mnenj, podanih na vlogo za predhodni postopek nosilca posega Geoenergo d.o.o, Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, št. zadeve 35405-195/2017« z dne 5. 7. 2018,
- Mnenjem o »pozivu za izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku« (Dopis MOP ARSO z dne 15. 6. 2018, naslovljen na Geoenergo d.o.o.) v zvezi z zadevo: »Vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin (Restimulacija vrtin Pg-10 in Pg-11A s hidravličnim lomljenjem)« - Naftno – plinsko polje Petišovci, Ljubljana, julij 2018, evidenčna št. 631-70/2018, Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana;
- Strokovnim mnenjem v zvezi s hidravličnim lomljenjem obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11a, Ljubljana, julij 2018, št. SM 08-ŽV/2018, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geotehnologijo, rudarstvo in okolje, Aškerčeva cesta 12, 1000 Ljubljana in
- Poročilom o analizi odpadne vode št. 5000-485/14 z dne 21. 10. 2014, Regionalni tehnološki center Zasavje d.o.o., Naselje Aleša Kaple 9a, 1430 Hrastnik.

Naslovni organ je na podlagi proučitve zgoraj navedenih dokumentov, nosilcu nameravanega posega z dopisom št. 35405-195/2017-23 z dne 24. 8. 2018 posredoval ponovni poziv k izjasnitvi, glede na to, da je ugotovil, da iz predložene dokumentacije še vedno ne izhaja, da nameravani poseg ne bo povzročal pomembnih vplivov na okolje.

Nosilec nameravanega posega je na poziv odgovoril dne 14. 9. 2018 in 17. 9. 2018 z naslednjimi dokumenti:

- dopisom Izjava o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku z dne 13. 9. 2018,
- Poročilom o terenskih meritvah št. 5000-485/14 z dne 21. 10. 2014, Regionalni tehnološki center Zasavje d.o.o., Naselje Aleša Kaple 9a, 1430 Hrastnik, in
- Poročilom o vzorčenju slojne vode št. 5000-485/14 z dne 21. 10. 2014, Regionalni tehnološki center Zasavje d.o.o., Naselje Aleša Kaple 9a, 1430 Hrastnik.

Naslovni organ je po prejemu izjasnitve nosilca nameravanega posega, z dopisom št. 35405-195/2017-26 z dne 17. 9. 2018, v skladu s četrtem odstavkom 51a. člena ZVO-1, ponovno zaprosil ZRSVN in Urad za kemikalije za mnenje o tem, ali je za nameravani poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je dne 11. 10. 2018 prejel mnenje ZRSVN št. 4-II-379/5-O-18/AG z dne 10. 10. 2018. ZRSVN v mnenju ponovno navaja varovana območja, v daljinskem vplivu katerih se nahaja nameravani poseg. Iz mnenja nadalje izhaja, da je potrebno v varovanem območju POO Mura ohraniti ali doseči ugodno ohranitveno stanje kvalifikacijskih vrst, ki so vezane na vodno okolje, kot so: močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), nižinski urh (*Bombina bombina*), hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), panonski pupek (*Triturus dobrogicus*), dristavični spreletavec (*Cordulegaster heros*), kačji potočnik (*Ophiogomphus cecilia*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*) in drugih kvalifikacijskih vrst POO Mura, ter kvalifikacijskih vrst

ptic POV Mura, ki se z navedenimi vrstami prehranjujejo. ZRSVN ocenjuje, da bi ob nekontroliranem izpustu nevarnih snovi v okolje (okoljski nesreči ali neizvedbi tehničnih ukrepov, s katerimi bi preprečili preseganje dopustnih obremenitev okolja), lahko prišlo do onesnaženja podtalne in tekoče vode z nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo za pripravo tekočine za lomljenje, oziroma nevarnimi snovmi, ki se dvigujejo iz podzemlja. Onesnaženje bi se lahko razširilo do mrtvic in vodnih depresij, ki se napajajo iz te podtalnice, ter so pomemben habitat navedenih kvalifikacijskih vrst. ZRSVN meni, da bi onesnaženje in posledično kopičenje nevarnih snovi v vodah, usedlinah in prsti v varovanih območjih lahko negativno vplivalo na habitate in življenjske pogoje naštetih kvalifikacijskih vrst ter povzročilo bistveno poslabšanje ohranitvenega stanja navedenih kvalifikacijskih vrst varovanih območij POO Mura in POV Mura. ZRSVN nadalje povzema navedbe nosilca nameravanega posega, in sicer da »emisij snovi v vode ne bo« oz. da »ne bo prišlo do onesnaženja pitne vode«. Nadalje se sklicuje na dokument Mnenje o »pozivu za izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku« (Dopis MOP ARSO z dne 15. 6. 2018, naslovljen na Geoenergo d.o.o.) v zvezi z zadevo: »Vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin (Restimulacija vrtin Pg-10 in Pg-11A s hidravličnim lomljenjem)« - Naftno – plinsko polje Petišovci, Ljubljana, julij 2018, evidenčna št. 631-70/2018, Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana, in navaja, da iz citiranega dokumenta izhaja, da »ni bojzani, da bi vplivnost hidravličnega lomljenja segla do bližnjih vrtin podobnih globin (vrtine Pg), prav tako ne do vodonosnih plasti, kaj šele v gospodarsko pomembne vodonosnike termalnih, mineralnih in pitnih voda.« ZRSVN prav tako podaja navedbe iz Strokovnega mnenja v zvezi s hidravličnim lomljenjem obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11a, Ljubljana, julij 2018, št. SM 08-ŽV/2018, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geotehnologijo, rudarstvo in okolje, Aškerčeva cesta 12, 1000 Ljubljana, in sicer, da »zaradi same razdalje vrtin od območja hidravličnega lomljenja in dolžine razpok ni možno, da bi prišlo do hidravlične povezave med vrtinami« ter tudi, da »v severovzhodni Sloveniji izkoriščamo geotermalno vodo približno iz globin od 800 m do 1600 m; podtalnica je na globini do 150 m; iz navedenega je jasno, da s hidravličnim lomljenjem ne bodo ogrožene podzemne vode« ter da »se tehnološki postopek hidravličnega lomljenja in aktiviranja vrtine odvija v zaprtem, ciklično zaključenem sistemu in bo voda lahko odvedena tudi v času proizvodnje plina in ne bo predstavljala dodatne obremenitve za okolje.« Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da bi bistven vpliv na ohranjanje varovanih vrst lahko predstavljalo onesnaženje tal oziroma podtalnice, do katerega bi lahko prišlo tudi pri manipulaciji z nevarnimi snovmi na območju vrtine. V zvezi z navedenim se ZRSVN sklicuje na dokument »Izjava o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za poseg nosilca posega Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, št. zadeve 35405-195/2017«, v katerem nosilec nameravanega posega navaja, »da bo za zaščito tal izvedena rešitev, in sicer da se bo vsa manipulacija ter prečrpavanje in mešanje izvajalo znotraj mobilne atestirane lovilne skleda, tako da bo preprečeno vsakršno onesnaženje v primeru morebitnega razlitja« ter nadalje, »da bo nastalo odpadno povratno tekočino oddalo osebi s pooblastilom za ravnanje s tem odpadkom, bodisi zbiralcu s pravnomočnim potrdilom za zbiranje tovrstnih odpadkov, bodisi obdelovalcu odpadkov s pravnomočnim okoljevarstvenim dovoljenjem za obdelavo tovrstnih odpadkov.« Po navedbah ZRSVN je nosilec nameravanega posega način izvedbe postopka (prevoz, mešanje, zajemanje itd. nevarnih snovi in obremenjevanje vode) dodatno pojasnil na sestanku dne 9. 10. 2018. Po pojasnilih bosta površina in volumen lovilne posode takšna, da bo kakršnokoli prehajanje nevarnih snovi v tla in vodo onemogočeno. Površina bo takšna, da se bodo v lovilni posodi nahajale vse manipulativne in transportne naprave oziroma vozila z vso potrebno opremo, prevozi in prečrpavanja pa se bodo vršila ob spremstvu ustrezne skupine za intervencijo. Volumen lovilne posode bo zadoščal za zajetje celotne količine nevarnih snovi in nevarnih raztopin.

Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da Elaborat – tehnični del rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin, nafte in zemeljskega plina, na območju pridobivalnega prostora na območju Murske depresije, Petrol Geoterm d.o.o., marec 2018, navaja tudi ukrepe za zaščito tal, vode in zraka.

Mnenje ZRSVN hkrati temelji na strokovnih ocenah vplivov obravnavanega posega na okolje v Mnenju o »pozivu za izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku« (Dopis MOP ARSO z dne 15. 6. 2018, naslovljen na Geoenergo d.o.o.) v zvezi z zadevo: »Vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin (Restimulacija vrtin Pg-10 in Pg-11A s hidravličnim lomljenjem)« - Naftno – plinsko polje Petišovci, Ljubljana, julij 2018, evidenčna št. 631-70/2018, Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana in Strokovnem mnenju v zvezi s hidravličnim lomljenjem obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11a, Ljubljana, julij 2018, št. SM 08-ŽV/2018, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geotehnologijo, rudarstvo in okolje, Aškerčeva cesta 12, 1000 Ljubljana, ki ocenjujeta, da vplivnost obravnavanega posega hidravličnega lomljenja ne bo segala do vodonosnih plasti oziroma ogrožala podtalnice.

ZRSVN ocenjuje, da bodo ob izvedbi v Izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za poseg nosilca posega Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, št. zadeve 35405-195/2017, navedenih postopkov, ukrepov in protokolov, ter izvajanju ukrepov za zaščito tal, vode in zraka navedenih v Elaboratu – tehnični del rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin, nafte in zemeljskega plina, na območju pridobivalnega prostora na območju Murske depresije, Petrol Geoterm d.o.o., marec 2018, in ob upoštevanju drugih okoljskih standardov ter navedenih pojasnil podanih na sestanku 10. 10. 2018, možnosti nekontroliranega uhajanja nevarnih snovi v okolje ter posledičnega vpliva na poslabšanje ohranitvenega stanja navedenih kvalifikacijskih vrst varovanih območij POO Mura in POV Mura bistveno zmanjšane.

Na podlagi navedenega ter glede na vrsto posega v naravo, ki je načrtovan v območju daljinskega vpliva na navedeni varovani območji, ZRSVN ocenjuje, da pričakovani vplivi posega ne bodo pomembno vplivali na navedeni varovani območji ter nadalje, da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje.

Iz mnenja ZRSVN še izhaja, da glede na obsežna dodatna gradiva in dopolnitve tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaževanja, ki jih prvotna vloga ne vsebuje, ZRSVN predlaga, da pred izdajo okoljevarstvenega soglasja nosilec nameravanega posega pripravi popoln opis posega z vključenimi vsemi naknadno predlaganimi rešitvami, saj bo sicer težko izvajati nadzor nad skladnostjo del.

Nosilec nameravanega posega je zahtevo dne 13. 12. 2018 dopolnil z dokumentom Ocena tveganja za vplive tekočine za hidravlično lomljenje na okolje, ki jo je v mesecu decembru 2018 izdelala Univerza v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Katedra za poklicno, procesno in požarno varnost (v nadaljevanju Ocena).

Naslovni organ je Oceno z dopisom št. 35405-195/2017-29 z dne 21. 12. 2018 posredoval Uradu za kemikalije in ga ponovno pozval k posredovanju ustrezno strokovno obrazloženega mnenja o tem, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njegove pristojnosti.

Naslovni organ je dne 8. 1. 2019 prejel ponovno mnenje Urada za kemikalije št. 18404-5/2018/7 z dne 4. 1. 2019. Urad za kemikalije na podlagi dodatne, zgoraj navedene dokumentacije, meni, da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje.

Iz mnenja nadalje izhaja, da je v predloženi oceni narejen pregled vseh kemikalij, ki se uporabljajo za pripravo tekočine za hidravlično lomljenje, njihovi masni odstotki in pregled nevarnih lastnosti teh snovi za okolje ter zdravje človeka. Upoštevan je tudi kombiniran učinek

kemikalij. Kot izhaja iz mnenja, se v postopku priprave tekočine za hidravlično lomljenje uporablja le ena kemikalija, v kateri je prisotna snov (v zelo nizkem masnem odstotku 0,1%-1%), ki je v skladu z evropsko zakonodajo razvrščena kot nevarna za vodno okolje. Ta tekočina pa se dodatno zelo razredči. Urad za kemikalije v mnenju nadalje ugotavlja, da so v oceni podani ključni zaključki utemeljeni, in sicer je ugotovljena nizka stopnja tveganja za nastanek neželenih dogodkov pri restimulaciji vrtin Pg-10, Pg-11A s hidravličnim lomljenjem. Postopek glede uporabe navedenih kemikalij predstavlja sprejemljivo nizko tveganje za okolje. Nosilec dovoljenja (tj. nosilec nameravanega posega) pa mora upoštevati, kar je predlagano v Oceni, da se na lokaciji vrtin predvidi tudi ustrezne mobilne potopne črpalke in posode za shranjevanje morebitne razlite tekočine, da se v primeru razlitja razlito tekočino iz lovilne posode nemudoma izčrpa ter tako prepreči morebitno iznašanje iz posode.

Urad za kemikalije nadalje glede usode in obnašanja kemikalij v okolju ugotavlja, da po izvedenem hidravličnem lomljenju prehajanje ostankov tekočine za lomljenje med vrtinami oziroma njihovimi drenažnimi radiji ni možno. V Oceni je pojasnjeno, da je propant, ki je sestavni del tekočine za lomljenje, običajno korund ali drug naravi podoben naravni material. Ob vbrizganju tekočine za lomljenje zaradi trdote ohrani majhne pore, ki nastanejo pri lomljenju, z leti pa se te pore nekoliko zaprejo. Gre za stanje, ki ostaja le znotraj zaprtega in izoliranega ležišča, ki nima interakcij z okolico.

Dodatno Urad za kemikalije ugotavlja, da so vse navedene snovi registrirane v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. 12. 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES in niso na seznamu prepovedanih snovi ali snovi, ki predstavljajo veliko zaskrbljenost in so navedene na kandidatni listi.

Ne glede na navedeno pa je po mnenju Urada za kemikalije pomembno dejstvo, da gre za postopek hidravličnega lomljenja, kjer je Evropska Komisija izdala smernice glede uporabe, prav tako je bilo pripravljeno sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu Parlamentu o raziskovanju in pridobivanju ogljikovodikov v Evropski Uniji z obsežnim hidravličnim lomljenjem. Na podlagi navedenega so se nekatere države članice Evropske Unije odločile, da ta postopek pri njih ne bo dovoljen.

Urad za kemikalije v mnenju dodatno meni, da je prejemniku dovoljenja (tj. nosilcu nameravanega posega) potrebno določiti tudi, da ravna v skladu s smernicami Evropske Unije, prav tako bi bilo potrebno določiti monitoring za spremljanje morebitne prisotnosti snovi v okolju.

Naslovni organ, v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje, ugotavlja, da je za nameravani poseg vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je namreč ugotovil:

1. Značilnosti posega:

- Velikost posega: predmet zahtevka je ponovno hidravlično lomljenje obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11a, ki se bo izvedlo z namenom ohranjanja njune proizvodnosti. Voda se bo vbrizgavala na globinah med ca. 2.700 m in 3.500 m. Nameravani poseg se bo začel z mobilizacijo opreme in postavitvijo vozil in opreme na lokaciji okrog posamezne vrtine; dovozi vozil na lokacijo in postavitvev opreme na sami lokaciji posamezne vrtine bosta potekala v dnevnem času. Za izvedbo lomljenja se bo na lokacijo vsake od obeh vrtin pripeljalo okvirno pet do deset ca. 50 m³ – 80 m³ mobilnih tankov za vodo (na tovornih

vozilih), en do dva silosa z zrnici ti. propanta (to so zrnca ali zmes zrnca iz različnih peskov, keramike, aluminijevega oksida), dve tovorni vozili z dvema mobilnima mešalnikoma (glavni in dodatni mešalec), v katerih se bo pripravila tekočina za lomljenje, in ki bodo zasedli med 0,8 in 1 ha površine okrog vsake od vrtin, oz. 1,8 – 1,9 ha skupaj. Vrtini se ne bosta hidravlično obdelovali istočasno, temveč ena za drugo. Čas trajanja hidravličnega lomljenja bo za posamezno vrtino ca. 2 – 5 ur na fazo lomljenja, skupno do 25 ur na posamezno vrtino. Izvedba vseh pripravljanih del v povezavi z lomljenjem bo trajala ca. en do dva tedna. Nameravani poseg vključuje uporabo eksploziva, in sicer v skupni količini 780 g (20 nabojev po 39 g eksploziva).

- Prisotnost oziroma načrtovanje drugih posegov (kumulacija): naslovni organ je kumulativne vplive obravnaval predvsem z vidika predhodnega hidravličnega lomljenja vrtin Pg-10 in Pg-11a (vrtini sta bili predhodno lomljeni 5-krat) ter prisotnosti drugih vrtin in rudarske infrastrukture na širšem območju nameravanega posega.
- Raba naravnih virov: pri nameravanemu posegu se bo kot naravni vir uporabila voda, in sicer predvidoma 3.600 m³ za obe vrtini skupaj (Pg-10 in kot Pg-11a). Za predmetno rabo vode oz. za količino 10.000 m³ ima nosilec nameravanega posega s strani naslovnega organa pridobljeni vodni dovoljenji št. 35536-144/2013 z dne 21. 8. 2014 in 35536-143/2013 z dne 21. 8. 2014.
- Povzročanje odpadkov: pri nameravanemu posegu bo nastalo med 2.160 m³ in 2.520 m³ odpadkov, ki bodo predvidoma imeli št. 01 05 04 (mulji in odpadki iz vrtnanja sladkovodnih vrtin). Nastalo bo tudi ca. 40 kg odpadka 15 02 02* (Absorbenti, filtrirna sredstva (vključno z oljnimi filtri, ki niso navedeni drugje), čistilne krpe in zaščitna oblačila, ki so onesnaženi z nevarnimi snovmi).
- Tveganje nastanka okoljskih nesreč upošteva zlasti uporabljene snovi in tehnologije: naslovni organ uvodoma ugotavlja, da gre pri nameravanemu posegu za tehnologijo »nizkovolumskega« hidravličnega lomljenja peščenjakov. Naslovni organ je nastanek okoljskih nesreč obravnaval predvsem z vidika prej opisane prisotnosti ostalih posegov na območju oz. kumulacije v povezavi s samo sestavo in lastnostmi tako tekočine za hidravlično lomljenje kot tudi povratne tekočine. Za pripravo tekočine za hidravlično lomljenje bo namreč uporabljene 3.600 m³ vode (največ ca. 1.800 m³ na vrtino), ki bo vsebovala med 2 % in 6 % kalijevega klorida in/ali natrijevega klorida ter pod 0,5 % ostalih kemičnih dodatkov, ki dajejo tekočini ustrezne lastnosti. Glede na navedbe nosilca nameravanega posega v dopisu z dne 14. 9. 2018 to znaša do 216 t soli in do 18.000 litrov kemičnih dodatkov.

2. Lokacija posega:

- Dejanska raba zemljišč: deloma kmetijsko zemljišče in deloma pozidano zemljišče.
- Relativno obilje ali pomanjkanje, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov na tem območju: naslovni organ ugotavlja, da so na območju nameravanega posega pomemben naravni vir ogljikovodiki, katerih nadaljevanje pridobivanja oz. vzdrževanje proizvodnosti s postopkom hidravličnega lomljenja je predmet nameravanega posega. Nosilec nameravanega posega ogljikovodike na tem območju izkorišča na podlagi koncesijske pogodbe št. 354-14-236/01 z dne 15. 5. 2002, podpisane med Republiko Slovenijo in Nafto Lendava, ter Pogodbo o prenosu rudarske pravice in koncesijsko pogodbo št. 354-14-48/2002 z dne 28. 11. 2002, podpisano med Republiko Slovenijo, nosilcem nameravanega posega in Nafto Lendava. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je območje nameravanega posega bogato tudi z mineralnimi in geotermalnimi podzemnimi vodami ter kmetijskimi zemljišči. Naslovni organ še ugotavlja, da podzemne vode, podtalnica in kmetijska zemljišča na območju nameravanega posega nimajo dobrih regeneracijskih sposobnosti.

- Samočistilne sposobnosti in ranljivost posameznih krajinskoekoloških tipov ter absorpcijske sposobnosti naravnega okolja: nameravani poseg se ne nahaja na poplavnem ali vodovarstvenem območju, na območju varovalnih gozdov ali gozdnih rezervatov, niti na območju enot kulturne dediščine. Nameravani poseg se nahaja na območju rabe vode, kljub odsotnosti vodovarstvenih območij, saj je v okolici nameravanega posega izdanih več vodnih dovoljenj (vir: Atlas okolja).

Nameravani poseg se bo izvedel na oddaljenosti:

- ca. 50 m - 100 m od vodotoka brez imena;
- ca. 500 m od vodotoka Črnc, ca. 800 m od vodotoka Mali potok in ca. 950 m od vodotoka Potok Kopica;
- ca. 900 m od vodotoka 1. reda Mura in ca. 1.100 m od vodotoka 1. reda Ledava;

Na razdalji ca. 300 m in 800 m se od nameravanega posega nahajata vodnjaka za rabo termalne, mineralne ali termomineralne vode, katerih koncesijo ima Sava turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, po koncesijski pogodbi št. 01400-33/2015, urejena pa je z Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtin Le-1g/97, Pt-20/49 in Pt-74/50 za ogrevanje in potrebe kopališča Terme Lendava. V okolici nameravanega posega so izdana tudi številna druga vodna dovoljenja za rabo vode.

Nameravani poseg se nahaja v oddaljenosti:

- ca. 1.600 m od območja Natura 2000: Mura z ID: SI5000010;
- ca. 1000 m od naravne vrednote državnega pomena: Dolinski pašnik – dobi z ID: 7302;
- ca. 1.100 m od naravne vrednote lokalnega pomena Trimlini - gozd belega gabra z ID: 7301;
- ca. 1.600 m od naravne vrednote državnega pomena: Mura - loka 2 z ID: 7470 in naravne vrednote državnega pomena: Petišovsko jezero z ID: 217;
- ca. 1.600 m od naravne vrednote Mura – Radmožanci z ID: 42100;

Nameravani poseg se bo izvedel v oddaljenosti:

- ca. 600 m od obrata večjega tveganja za okolje, in sicer Skladišča goriv Lendava, Trimlini 1H, 9220 Lendava;
- ca. 1.100 m od naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega Metanol d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, ki se uvršča med naprave za proizvodnjo ogljikovodikov z vezanim kisikom in proizvaja metanol;
- ca. 1.200 m od naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega Nafta – Petrochem d.o.o. – v stečaju, Mlinska ulica 5, 9220 Lendava, ki se uvršča med naprave:
 - za proizvodnjo ogljikovodikov z vezanim kisikom in proizvaja formaldehid;
 - za proizvodnjo osnovnih plastičnih mas in proizvaja Lendaform 70, urea-formaldehid, melamin-urea-formaldehid, melamin-formaldehid sintetične mase in fenol-formaldehid sintetične mase;
- ca. 1.600 m od naprave, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, Lek d.d., Verovškova 57, 1526 Ljubljana, ki:
 - proizvaja osnovne farmacevtske izdelke z uporabo bioloških in kemičnih postopkov;
 - odstranjuje odpadke po postopku D10 – sežiganje na kopnem.

Vrtina Pg-10 se nahaja na oddaljenosti ca. 500 m od najbližjega stanovanjskega objekta na naslovu Trimlini 35c, ki se zvezno nadaljuje v naselje Trimlini in ca. 750 m od stanovanjske hiše na naslovu Lendavska cesta 1, ki se zvezno nadaljuje v naselje Petišovci. Vrtino Pg-11A na severu in zahodu v oddaljenosti ca. 300 m obkroža naselje Čentiba.

Podtalnica in podzemne vode imajo na območju nameravanega posega slabo samočistilno sposobnost oz. je sploh nimajo.

3. Značilnosti možnih vplivov:

- Naslovni organ je na podlagi proučitve zahteve nosilca nameravanega posega ter proučitve celotne dokumentacije upravne zadeve ugotovil, da je pogoj za izključitev oziroma preprečitev pomembnih vplivov nameravanega posega na okolje, dosledna izvedba vseh zakonodajnih kot tudi dodatnih tehničnih (omilitvenih) ukrepov, ki jih je predvidel nosilec nameravanega posega (zajem povratne vode s cisterno; izvedba manipulacije prečrpavanja in mešanja znotraj mobilne atestirane lovilne sklede; ustrezen volumen lovilne posode; ukrepi navedeni v Elaboratu - Tehnični del rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin, nafte in zemeljskega plina, na območju pridobivalnega prostora na območju Murske depresije, 01/2018, marec 2018; preveritev ustreznosti opreme itd.).

Da se bodo pomembni vplivi nameravanega posega bistveno zmanjšali z dosledno izvedbo vseh zakonodajnih in tudi dodatnih ukrepov, ugotavlja tudi ZRSVN v svojem mnenju št. 4-II-379/5-O-18/AG z dne 10. 10. 2018. Prav tako Urad za kemikalije svoje mnenje št. 18404-5/2018/7 z dne 4. 1. 2019, med drugim opira na ugotovitev, da mora nosilec nameravanega posega upoštevati, kar je predlagano v Oceni, in sicer, da se na lokaciji vrtin predvidi tudi ustrezne mobilne potopne črpalke in posode za shranjevanje morebitne razlite tekočine, da se v primeru razlitja tekočino iz lovilne posode nemudoma izčrpa ter tako prepreči morebitno iznašanje iz posode.

V zvezi s tem naslovni organ pojasnjuje, da se v predhodnem postopku ne more preverjati učinkovitosti, izvedljivost ter uspešnost teh ukrepov, saj to presega okvir predhodnega postopka in je ta presoja oziroma preverba že predmet presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja. Naslovni organ, ne glede na mnenje ZRSVN št. 4-II-379/5-O-18/AG z dne 10. 10. 2018, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, saj se bodo izvedli ukrepi, ki bodo vplive nameravanega posega bistveno zmanjšali, ugotavlja (tudi na podlagi mnenja ZRSVN št. 4-III-379/3-O-18/MB z dne 28. 5. 2018, v katerem pa le-ta ugotavlja pomembne vplive na varovana območja brez izvedbe vseh predvidenih ukrepov, in mnenja Urada za kemikalije št. 18404-5/2018/7 z dne 4. 1. 2019), da bi nameravani poseg lahko imel pomembne vplive na varovana območja.

Dejstvo, da se ukrepi za zmanjšanje oziroma preprečitev pomembnih vplivov na okolje ne morejo (oziroma ne smejo) upoštevati v predhodnem odločanju, izhaja tudi iz sodbe Evropskega sodišča v zadevi C-323/17 - People Over Wind et Sweetman. Iz sodbe jasno izhaja, da je treba člen 6(3) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (ti. Direktiva o habitatih) razlagati tako, da se za ugotovitev, ali je treba pozneje opraviti ustrezno presojo vplivov načrta ali projekta na zadevno območje, v fazi predhodne ocene (t.j. predhodnega postopka) ne sme upoštevati ukrepov, katerih namen je preprečiti ali zmanjšati škodljive posledice načrta ali projekta na varovano območje, oziroma, da bi upoštevanje takih ukrepov že v fazi predhodne ocene (t.j. predhodnega postopka) lahko ogrozilo polni učinek Direktive o habitatih na splošno in natančnejše faze presoje, ker bi ta zadnja faza izgubila namen in ker bi obstajala nevarnost zlorabe te faze presoje, ki pa je bistveno jamstvo, ki ga določa ta direktiva.

Naslovni organ še poudarja, da se lahko izvedba presoje vplivov načrta ali projekta, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja Natura 2000 ali zanj potreben, opusti le, če je na podlagi objektivnih elementov mogoče izključiti, da bi ta načrt ali projekt sam ali v povezavi z drugimi načrti ali projekti pomembno vplival na to območje (tako tudi

sodba Evropskega sodišča C-538/09, Komisija proti Kraljevini Belgiji). Naslovni organ glede na vse zgoraj navedeno ugotavlja, da nosilec nameravanega posega ni izkazal, da nameravani poseg brez doslednega upoštevanja in dosledne izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo pomembno vplival na varovani območji.

Prav tako je potrebno poudariti, da se v sklepu o predhodnem postopku nosilca nameravanega posega ne more zavezati k izvedbi ukrepov, kar bi bilo potrebno storiti predvsem zaradi ugotovljenega dejstva, da je njihov ustrezen način, metoda, lokacija in časovnica izvajanja predpogoj, da do pomembnih vplivov na okolje zaradi izvedbe nameravanega posega ne pride. Namen predhodnega postopka je namreč presoja na podlagi meril o tem, ali bo nameravani poseg imel lahko pomembne vplive na okolje ali ne, ne pa presoja oziroma preverba morebitnih ukrepov za zmanjšanje teh vplivov. Naslovni organ meni, da navedena ugotovitev predstavlja argument, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Tudi ZRSVN v mnenju št. 4-II-379/5-O-18/AG z dne 10. 10. 2018 predlaga (ne glede na to, da je ugotovil, da za nameravani poseg ni treba opraviti presoje vplivov na okolje), da se, glede na obsežna dodatna gradiva in dopolnitve tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaževanja, z namenom zagotovitve izvajanja nadzora nad skladnostjo del, pred izdajo okoljevarstvenega soglasja pripravi popoln opis posega z vključenimi vsemi naknadno predlaganimi rešitvami. Navedene vsebine pa so dejansko že sestavni del poročila o vplivih na okolje. ZRSVN se v zaključnem delu mnenja celo sam sklicuje na postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ pojasnjuje, da postopek presoje vplivov na okolje predstavlja postopek, v katerem se izvede celovita in natančna analiza ukrepov, s katerimi se lahko preprečijo ali zmanjšajo morebitne posledice nameravanega posega na okolje, njihova ustreznost ter izvršljivost. Nadalje, upoštevajoč 3. odstavek 61. člena ZVO-1, predstavlja okoljevarstveno soglasje upravni akt, v katerem se določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

Tudi Urad za kemikalije v mnenju št. 18404-5/2018/7 z dne 4. 1. 2019 med drugim izpostavlja smernice Evropske komisije, ter meni, da je prejemniku dovoljenja (tj. nosilcu nameravanega posega) potrebno določiti, da ravna v skladu s smernicami Evropske Unije ter nadalje, da bi bilo prav tako potrebno določiti monitoring za spremljanje morebitne prisotnosti snovi v okolju.

Naslovni organ v zvezi z navedenim mnenjem Urada za kemikalije ugotavlja, da tako kot nosilca nameravanega posega v sklepu o predhodnem postopku ne more zavezati k izvedbi ukrepov, ga tudi ne more zavezati k ravnanju v skladu z navedenimi smernicami Evropske Unije ter k izvajanju monitoringa za spremljanje morebitne prisotnosti snovi v okolju.

Naslovni organ v zvezi s predlogom Urada za kemikalije, da se določi izvedbo monitoringa za spremljanje morebitne prisotnosti snovi v okolju pojasnjuje, da se strinja, da bi bilo potrebno s predpisanim monitoringom spremljati stanje v okolju na lokaciji nameravanega posega, predvsem upoštevajoč dejstvo, da se je tovrstna dejavnost na obravnavanem območju v preteklosti že izvajala, kar pomeni, da so v podzemlju lahko prisotne snovi in kemikalije predhodnega hidravličnega lomljenja. Vendar pa je spremljanje stanja dejavnikov oz. monitoring predmet presoje vplivov na okolje in ne predhodnega postopka. Namreč iz 14.a člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih na okolje (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17), se v poročilu o vplivih na okolje priloži program spremljanja učinkov posega v času gradnje in obratovanja, v katerem je opisano spremljanje vplivov posega in omilitvenih ukrepov, ki so relevantni za poseg, in v katerem so opredeljeni načini, metode, lokacije in časovnica njegovega izvajanja, ne

pa v predhodnem postopku. Navedena ugotovitev po mnenju naslovnega organa predstavlja dodatni argument, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je z zgoraj navedenimi ugotovitvami z dopisom št. 35405-195/2017-32 z dne 21. 1. 2019 seznanil nosilca nameravanega posega in ga v skladu z 9. členom (Uradni list RS, št. 24/06 - ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju ZUP) pozval k opredelitvi do pripomb in ugotovitev naslovnega organa. S citiranim dopisom je bilo nosilcu nameravanega posega posredovano tudi mnenje ZRSVN št. 4-II-379/5-O-158/AG z dne 10. 10. 2018. Mnenje Urada za kemikalije št. 18404-5/2018/7 z dne 4. 1. 2019 pa je bilo nosilcu nameravanega posega posredovano že predhodno z dopisom št. 35405-195/2017-31 z dne 9. 1. 2019.

Nosilec nameravanega posega se je do pripomb naslovnega organa opredelil v dokumentu z naslovom »Izjava na podlagi poziva št. 35405-195/2017-32 o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za poseg vzdrževanje proizvodnosti pri pridobivanju mineralnih surovin nosilca Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava« z dne 6. 2. 2019, prejetim dne 7. 2. 2019.

V zvezi s pripombo naslovnega organa, da je pogoj za izključitev oziroma preprečitev pomembnih vplivov nameravanega posega na okolje dosledna izvedba vseh zakonodajnih kot tudi dodatnih tehničnih (omilitvenih) ukrepov, nosilec nameravanega posega poudarja, da v svoji vlogi, dopolnitvah ter vseh elaboratih, ki jih je priložil v teku postopka, ni navedel, da bo izvedel kakršenkoli omilitvene ukrepe, niti terminološko niti po sami vsebini predvidenega ukrepa ter nadalje, da gre za termin, ki ga v pozivu uporablja naslovni organ.

Iz odgovora nosilca nameravanega posega nadalje izhaja, da se nameravani poseg ne bo izvajal na območju daljinskega vpliva varovanih območij Nature 2000 (POO Mura in POV Mura), s tem pa tudi ne na območju neposrednega vpliva Nature 2000, skladno z določili Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. Navedeno naj bi po njegovem mnenju preprečevalo uporabo določil habitatne Direktive, na katero se sklicuje naslovni organ v obrazložitvi, in sicer, da v fazi predhodne ocene ne sme upoštevati ukrepov, katerih namen je preprečiti ali zmanjšati škodljive posledice tega načrta ali projekta (posega) na to območje.

Nosilec nameravanega posega ponovno poudarja, da nameravani poseg ne predstavlja posega v naravo in ga zato ni mogoče presojati skladno z določili Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja in Habitatne Direktive. Ob tem se nosilec nameravanega posega sklicuje na definicijo posega v naravo, kot ta izhaja 6. točke 4. člena citiranega pravilnika. Nosilec nameravanega posega nadalje pojasnjuje, da v obravnavanem primeru ne gre za poseg v naravo, ki bi bil vsebovan v Prilogi 2 oz. da ne gre za razširitev pridobivalnih in raziskovalnih prostorov nahajališč mineralnih surovin (prod, pesek, glina, trda kamnina, gramoz, kamen). Nosilec nameravanega posega dodatno obrazlaga, da Priloga 2 za primer rudarskega posega določa območje daljinskega vpliva varovanih območij le na razdalji 500 m, kar je zunaj območja predvidenega posega, ki se bo izvajal na lokacijah, ki sta od roba najbližjega varovanega območja oddaljeni več kot 1500 m. Nosilec nameravanega posega še navaja, da za posege v naravo, ki so določeni v Prilogi 2 citiranega pravilnika, ni dopustna uporaba določil 20. člena, na podlagi katerih je možno širiti območje daljinskega vpliva varovanih območij. Določbe iz 20. člena citiranega Pravilnika naj bi se glede na stališče nosilca nameravanega posega nanašale le na

postopka na »ugotavljanje vplivov plana in posega, načrtovanega s planom«, ne pa tudi na področje III. poglavja Pravilnika, ki ureja posege v naravo, za katere niso bili ocenjeni vplivi na varovana območja na nivoju planov ter za druge posege, za katere je potrebna presoja vplivov na okolje, ne glede na to, ali je vpliv posega samo daljinski ali neposreden. Nosilec nameravanega posega tudi opozarja, da je širitev območja daljinskega vpliva po 20. členu citiranega pravilnika možna le v fazi, ko je že znano, da je za nek poseg potrebna presoja vplivov na okolje. Glede na navedeno nosilec nameravanega posega zaključuje, da so napačni zaključki ZRSVN, da se območje nameravanega posega nahaja na območju daljinskega vpliva varovanih območij POO Mura in POV Mura, na katerih je naslovni organ gradil argumentacijo. Glede na navedeno (ker naj v obravnavanem primeru ne bi šlo za poseg v naravo znotraj varovanih območij oz. na območju neposrednega ali daljinskega vpliva varovanih območij), je nosilec nameravanega posega na stališču, da sodba Evropskega sodišča C-323/17, niti sodba Evropskega sodišča C-38/09 za presojo predmetne zadeve ni uporabna, saj obe obravnavata posege, ki jih je mogoče opredeliti kot poseg v naravo.

Naslovni organ se strinja z odgovorom nosilca nameravanega posega v delu, kjer ta pojasnjuje, da nameravani poseg ni naveden v Prilogi 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. Vendar pa navedeno dejstvo še ne pomeni, da za tovrsten poseg ni potrebno preverjati njegovih vplivov na varovana območja. Pravno podlago za izvedbo predhodnega postopka namreč predstavlja Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14 in 57/15), ki v Prilogi 2, t.j. Merilih za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje, določa, da je pri lokaciji posega upoštevati okoljsko občutljivost območij, ki jih bo poseg verjetno prizadel, med drugim območij z naslednjim statusom (naravni rezervati, zavarovana območja narave in območja naravnih vrednot, posebna varstvena območja in posebna ohranitvena območja (območjem Natura 2000).

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da se tudi nekateri drugi posegi, ki so navedeni v Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ne pojavljajo v Prilogi 2 citiranega pravilnika pa to ne pomeni, da zanje tako ni potrebno preverjati njihovih vplivov na varovana območja.

Glede območij neposrednega in daljinskega vpliva, opredeljenih v Prilogi 2 citiranega pravilnika pa naslovni organ meni, da so razdalje zgolj indikativne narave in se potem skozi samo presojo ugotavlja, do kje dejansko sega vpliv. Tudi citirani pravilnik v petem odstavku 20. člena določa, da se ugotovljeno območje daljinskega vpliva za konkretni poseg v naravo lahko kadarkoli razlikuje od območja daljinskega vpliva posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in drugih dejanskih okoliščin.

Iz mnenja ZRSVN št. 4-II-379/5-O-18/AG z dne 10. 10. 2018 tako izhaja, da se območje nameravanega posega nahaja v območju daljinskega vpliva Natura 2000, in sicer POO Mura z ID: 3000215 in POV Mura 5000010, ki sta varovani z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura). Iz mnenja nadalje izhaja, da bi bistven vpliv na ohranjanje varovanih območij lahko predstavljalo onesnaženje tal oz. podtalnice, do katerega bi lahko prišlo tudi pri manipulaciji z nevarnimi snovmi na območju vrtine. ZRSVN v mnenju ocenjuje, da pričakovani vplivi posega ne bodo pomembno vplivali na navedeni varovani območji, vendar zgolj ob izvedbi vseh postopkov, ukrepov in protokolov ter ukrepov za zaščito tal, vode in zraka, navedenih v predloženih dokumentih.

Naslovni organ nadalje pojasnjuje, da je ZRSVN, ki je strokovna institucija za varovanje narave, v obeh citiranih mnenjih navedel, da gre za daljinski vpliv, in je to tudi strokovno utemeljil. Nosilec nameravanega posega pa je na mnenje ZRSVN odgovoril samo na način, da nameravani poseg ne zapade pod določila Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, kar po njegovem mnenju pomeni, da nima vpliva na varovana območja. Zato naslovni organ ne more slediti navedbam nosilcu nameravanega posega, ampak sledi ugotovitvi in utemeljitvi ZRSVN, da gre za poseg, ki ima lahko ob neustrezni izvedbi ukrepov pomemben vpliv na varovana območja, zaradi česar je treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Iz odgovora nosilca nameravanega posega nadalje izhaja, da iz vseh strokovnih ekspertiz in mnenj izhaja, da pred izvedbo nameravanega projekta ni treba izvesti presoje vplivov na okolje. Nosilec nameravanega posega se sklicuje na 61. člen ZVO-1, ki predstavlja materialnopravno podlago za odredbo izvedbe omilitvenih ukrepov (pogojev) v postopku presoje vplivov in navaja, da je predpogoj za odredbo izvedbe omilitvenih ukrepov ugotovitev, da gre za poseg, ki lahko pomembno vpliva na okolje. Nosilec nameravanega posega v zvezi z navedenim nadalje pojasnjuje, da sta v predmetni zadevi oba mnenjedajalca napisala, da ne gre za tak poseg, da ne gre za poseg v območju daljinskega vpliva varovanih območjih, s čimer je izključena aplikativna uporaba citiranih sodb Evropskega sodišča in s tem argumentacija, zakaj organ ni sledil zaključku Urada za kemikalije in ZRSVN, da načrtovani poseg ne bo pomembno vplival na okolje. O omilitvenih ukrepih v dani situaciji po mnenju nosilca nameravanega posega torej ne bi smelo biti govora.

Nadalje se nosilec nameravanega posega strinja s trditvijo naslovnega organa v pozivu z dne 21. 1. 2019, da je sam predvidel izvedbo posameznih ukrepov, vendar pa da ti ukrepi nimajo narave omilitvenih ukrepov. Nosilec nameravanega posega v zvezi z navedenim pojasnjuje, da ZVO-1 ne vsebuje definicije omilitvenih ukrepov oz., da vsebuje splošno definicijo omilitvenih ukrepov drugi odstavek 102. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št.96/04– uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18). Nadalje nosilec nameravanega posega navaja, da študije in smernice (primeroma še zlasti iz področja celovite presoje vplivov na okolje) na področju ukrepov za zmanjšanje ali odpravo škodljivih vplivov na okolje možne omilitvene ukrepe ločijo v tri osnovne skupine, in sicer v ukrepe za preprečevanje, omilitvev in ukrepe kompenzacije. Ukrepi, ki jih je predvidel nosilec nameravanega posega, po njegovih navedbah niso omilitveni ukrepi v smislu navedenih definicij, niti ne gre za izhodišča za določitev pogojev v sklopu tretjega in četrtega odstavka 61. člena ZVO-1. Šlo naj bi za strokovne in tehnične ukrepe (dodatne, nekatere tudi s posegom nerazdelno povezane ukrepe). Ukrepi, ki so predvideni v projektu nosilca nameravanega posega kot eni izmed možnih ukrepov, so del izvedbe projekta, brez katerih po naravi stvari samega projekta tehnično in zakonito sploh ni mogoče izvesti. Nosilec nameravanega posega nadalje navaja, da naslovni organ v pozivu z dne 21. 01. 2019 v zvezi z ukrepi, katere je v okviru izvedbe posega predvidel že nosilec nameravanega posega, te sicer nedosledno na več mestih opredeli z več različnimi termini: omilitveni, dodatni, predlagani in tehnični, to pa ne pomeni, da jim s tem lahko samovoljno pripiše vsebino, ki ne obstaja. S tem naslovni organ nedopustno zabrisuje mejo med zakonodajnimi in dodatnimi ukrepi, ki predstavljajo nujni del izvedbe projekta, ter ukrepi, ki so po svoji naravi omilitveni. Pri tem pa nosilec nameravanega posega poudarja, da iz prav nobene predložene strokovne ekspertize oziroma po uradni dolžnosti pridobljenega mnenja ne izhaja, da je potrebno izvesti

presojo vplivov na okolje oziroma ne izhajajo omilitveni ukrepi v okviru definicije in namena tega pojma, kot sta podana zgoraj. *A contrario* ukrepi, ki jih je predvidel nosilec nameravanega posega, po mnenju strokovnih institucij in zavodov ne predstavljajo omilitvenih ukrepov. Kar naj bi bil tudi logičen zaključek, ob dejstvu, da sta oba mnenjedajalca izrecno zapisala, da nameravani poseg ne predstavlja posega, ki bi pomembno vplival na okolje, zato je slednjega niti po sami materiji stvari ni mogoče povezovati z omilitvenimi ukrepi.

V zvezi z navedbami nosilca nameravanega posega, da nameravani poseg ne predvideva omilitvenih ukrepov, ki bi bili potrebni zaradi pomembnega posega v okolje, oz. da gre v danem primeru za strokovne in tehnične ukrepe, ki so del izvedbe projekta, naslovni organ ugotavlja, da kljub vsem pojasnilom nosilca nameravanega posega ostaja nesporno dejstvo, da je predpogoj za izključitev pomembnih vplivov na okolje dosledna in natančna izvedba vseh ukrepov, ne glede na to, kako se jih poimenuje oz. ne glede na to, ali gre za zakonodajne, tehnične, dodatne ukrepe ali ukrepe, ki so del izvedbe projekta. V obravnavanem primeru imamo opravka s posegom t.j. ponovnim hidravličnim lomljenjem obstoječih vrtin Pg-10 in Pg-11A, ki se bo izvedlo z namenom ohranjanja njune proizvodnosti, ki ima lahko v času obratovanja pomembne vplive na okolje v primeru neustrezne izvedbe ukrepov. Da brez izvedbe ukrepov lahko pride do pomembnih vplivov na okolje, izhaja tudi iz Ocene, ki jo je nosilec nameravanega posega predložil dne 13. 12. 2018. Iz citirane ocene jasno in nedvoumno izhaja, da se priporoča (z namenom preprečitve vpliva na okolje), da se izvedejo določeni ukrepi, kot npr. prisotnost dodatne opreme za hitro intervencijo (ustrezna črpalka in posode za shranjevanje morebitno razlite tekočine), zamik časa izvajanja ponovnega hidravličnega lomljenja v primeru morebitnih neobičajnih vremenskih naravnih pojavov, ustrezna usposobljenost osebja, ki bo sodelovalo pri izvedbi ponovnega hidravličnega lomljenja in bo zmožno pravočasno in pravilno ukrepati v primeru pojava neželenega / nepričakovanega dogodka.

Glede na dejstvo, da gre v primeru nameravanega posega za poseg v okolje, ki se izvaja pod površino, glede na to, da se bodo pri izvedbi nameravanega posega uporabljale nevarne snovi (ne glede na to, da gre za majhno količino), se brez izvedbe predvidenih ukrepov ne more izključiti pomembnih vplivov na okolje, predvsem na varovana območja.

V povezavi z nadaljnjo navedbo naslovnega organa, da se v sklepu o predhodnem postopku nosilca posega ne more zavezati k izvedbi ukrepov, in da je predhodni postopek presoja meril, ali bo lahko imel poseg pomembne vplive na okolje, ne pa presoja oziroma preverba morebitnih ukrepov za zmanjšanje teh vplivov, pa nosilec nameravanega posega primarno izpostavlja naslednje:

- da Direktiva 2011/92/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 (vključno s prvo spremembo 2014 in popravkom 2015) o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, ki je relevantna za obravnavani poseg, v četrtem odstavku člena 4 navaja: »Kadar države članice sklenejo, da je za projekte, našteje v Prilogi II, potrebna odločitev, nosilec projekta priskrbi informacije o značilnostih projekta in njegovih verjetnih pomembnih vplivih na okolje. Podrobni seznam informacij, ki jih je treba predložiti, je določen v Prilogi IIA. Kjer je ustrezno, nosilec projekta upošteva razpoložljive rezultate drugih relevantnih presoj vplivov na okolje, izvedenih v skladu z zakonodajo Unije, ki ni ta direktiva. Nosilec projekta lahko tudi zagotovi opis vseh značilnosti projekta in/ali ukrepov, predvidenih za izogibanje ali preprečevanje pomembnih negativnih vplivov na okolje.«

- da četrti odstavek 6. člen citirane Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17; sicer gre verzijo Uredbe, ki v času vložitve vloge še ni veljala, pa vendar je dokaz izvajanja gornje direktive) pravi: »...Nosilec posega v okolje iz 3. člena te uredbe lahko poleg informacij iz prvega in tretjega odstavka tega člena zahtevi iz prvega odstavka tega člena priloži tudi opis ukrepov, ki jih že predvideva in so namenjeni preprečitvi ali zmanjšanju pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Kot ukrepi so lahko navedeni tudi omilitveni ukrepi v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, in omilitveni ali sorazmerni ukrepi v skladu s predpisi, ki urejajo vode...« Iz obeh gornjih alinej naj bi bilo razvidno, da navedba naslovnega organa, da se v sklepu o predhodnem postopku nosilca posega ne more zavezati k izvedbi ukrepov, in da je predhodni postopek presoja meril, ali bo lahko imel poseg pomembne vplive na okolje, ne pa presoja oziroma preverba morebitnih ukrepov za zmanjšanje teh vplivov, ni utemeljena.
- da ima naslovni organ na svoji spletni strani objavljena navodila za izpolnjevanje obrazca vloge za predhodni postopek, v katerih napotuje vlagatelje vloge na opis ukrepov varstva okolja - citiramo: »Poleg vplivov navedite predvidene dodatne okoljevarstvene ukrepe (zakonsko neobvezne), ki so predvideni za zmanjšanje vpliva nameravanega posega na okolje«. Navodilo napotuje na dodatne okoljevarstvene ukrepe (zakonsko neobvezne), saj so zakonsko obvezni okoljevarstveni ukrepi v vseh primerih obvezni.

Dodatno nosilec nameravanega posega še navede, da je iz šest-mesečnega arhiva sklepov iz predhodnih postopkov, javno objavljenega na spletni strani naslovnega organa (<http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/>) razvidno, da organ pri odločanju v predhodnem postopku vedno upošteva tudi omenjene ukrepe varstva okolja, če jih vlagatelj vloge navede. Primeroma podaja izsek iz sklepa št. 35405-370/2018-6, z dne 28.01.2019, izdanega na podlagi vloge za predhodni postopek nosilca posega Bellevue Investicije d.o.o., Letališka 25, 1000 Ljubljana.

V zvezi s sklicevanjem nosilca nameravanega posega na določila Direktive 2011/92/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 (vključno s prvo spremembo 2014 in popravkom 2015) naslovni organ pojasnjuje, da ta določila niso neposredno uporabljiva v upravnih postopkih. V zvezi z navedbo nosilca nameravanega posega, da četrti odstavek 6. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje določa, da lahko nosilec nameravanega posega priloži opis ukrepov, naslovni organ ugotavlja, da se je predmetni upravni postopek pričel pred uveljavitvijo zadnje spremembe citirane uredbe (Uradni list RS, št. 26/17), saj je to določilo glede predložitve ukrepov bilo uveljavljeno ravno s to spremembo. Nadalje naslovni organ na navedbe nosilca nameravanega posega odgovarja, da se strinja, da lahko nosilec nameravanega posega predloži ukrepe (med njimi tudi omilitvene ukrepe v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave), vendar to še ne pomeni, da lahko naslovni organ s sklepom, izdanim v predhodnim postopkom, nosilca nameravanega posega tudi zaveže k upoštevanju teh ukrepov. Nadalje naslovni organ pojasnjuje, da tudi če nosilec nameravanega posega predloži ukrepe, s katerimi bi se lahko preprečil ali zmanjšal vpliv na okolje, to dejansko ne pomeni, da zaradi tega ne bo pomembnih vplivov zaradi izvedbe nameravanega posega.

V zvezi s sklicevanjem nosilca nameravanega posega na izdan sklep v predhodnem postopku, v katerem je naslovni organ upošteval ukrepe za preprečitev vplivov na okolje, naslovni organ pojasnjuje, da gre v konkretnem primeru najprej za ukrepe za preprečitev vplivov emisij snovi v zrak in toplogrednih plinov (in ne za ukrepe za

zmanjšanje in preprečitev vplivov na varovana območja) ter nadalje, da gre za ukrepe, ki so predpisani že z veljavno zakonodajo, kar pomeni, da jih je potrebno upoštevati ne glede na to, ali bi bili navedeni v sklepu, izdanem v predhodnem postopku, ali ne. V zvezi z izpostavljenim primerom s strani nosilca nameravanega posega so tako navedeni ukrepi v zvezi z emisijami snovi v zrak in toplogrednimi plini povzeti iz določila 34. člena Uredbe o nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13, predvsem 33. in 34. člen), Pravilnika o gradbiščih (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1) ipd.

Iz navedenega tako jasno izhaja, da naslovni organ v primeru teh ukrepov ni presojal, ali so ti ukrepi izvedljivi in učinkoviti, saj je to predvidel že sam zakonodajalec. V predmetnem upravnem postopku pa so bili s strani nosilca nameravanega posega predloženi ukrepi, ki niso določeni s predpisi, kar pomeni, da bi moral naslovni organ glede teh ukrepov presojati, ali so ti ukrepi izvršljivi in ali dejansko pripomorejo k zmanjšanju ali preprečitvi pomembnih vplivov na okolje, kar pa po mnenju naslovnega organa ni namen predhodnega postopka. Predhodni postopek je namreč namenjen temu, da se ugotovi, ali ima nameravani poseg take lastnosti, da je zanj potrebna presoja vplivov na okolje (in s tem pridobitev okoljevarstvenega soglasja). Rezultat predhodnega postopka je torej ugotovitev, ali sta presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje potrebna ali ne. To ugotovitev naslovni organ sprejme na podlagi opisa nameravanega posega, predloženega s strani nosilca nameravanega posega, in opisa možnih pomembnih vplivov ter ob upoštevanju meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. Po sami naravi stvari torej v predhodnem postopku ne gre za odločanje na podlagi izpolnjevanja predpisanih pogojev, ampak za strokovno oceno na podlagi splošnih meril. V predhodnem postopku nosilec nameravanega posega torej ne dokazuje izpolnjevanja predpisanih pogojev, pač pa je namen predhodnega postopka izključno oceniti pomembnost potencialnih vplivov na okolje in presoditi o potrebnosti presoje vplivov na okolje.

Nosilec nameravanega posega v nadaljevanju povzema navedbe iz poziva naslovnega organa z dne 21. 1. 2019, in sicer, da nosilca nameravanega posega v sklepu o predhodnem postopku ne more zavezati k ravnanju skladno s smernicami EU, ki se nanašajo na obsežno hidravlično lomljenje ter k doslednemu izvajanju monitoringa, skladno z določili Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17), kot je vsebovano v mnenju Urada za kemikalije z dne 22. 1. 2014.

V zvezi z navedenim nosilec nameravanega posega uvodoma pojasnjuje, da je sklicevanje na navedeno Uredbo brezpredmetno, saj slednja ureja fazo vsebine poročila o vplivih na okolje in ne posega v področje predhodnega postopka, ki je trenutno v teku. Po njegovih navedbah je tudi nedopustno sklicevanje na monitoring, ki se mora izvajati šele, če je vpliv na okolje podan, kar pa naj v danem primeru glede na stališče Urada za kemikalije, ne bi bilo.

Nosilec nameravanega posega nadalje navaja, da se naslovni organ v obrazložitvi Poziva v tej vsebinski točki sklicuje tudi na Priporočilo Komisije z dne 22. januarja 2014 o minimalnih načelih za raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov, pri katerem se uporablja obsežno hidravlično lomljenje (2014/70/EU), ki za obsežno hidravlično lomljenje zahtevajo postopke spremljanja, torej monitoring in poročanje. V zvezi z navedenim nosilec nameravanega posega odgovarja, da se je na navedena priporočila skliceval že v dopolnitvi vloge z dne 05. 07. 2018 na straneh 7 in 8, kjer je jasno zapisal, da poseg nikakor ne bo predstavljal obsežnega hidravličnega lomljenja (obsežna pojasnila za ta namen naj bi bila z njegove strani že dana, ključno pa je, da

obsežno hidravlično lomljenje pomeni vbrizgavanje v vrtino najmanj 1.000 m³ vode na fazo lomljenja oziroma najmanj 10.000 m³ vode v celotnem postopku lomljenja, kar pa ni okoliščina pri nosilcu nameravanega posega). Nosilec nameravanega posega še dodaja, da se naslovni organ glede tega dejstva ni izjasnil, zato je izpostaviti, da njegovi zaključki iz poziva temeljijo na napačni izhodiščni predpostavki, kar po mnenju nosilca nameravanega posega kaže na pavšalen in nestrokoven pristop k obravnavanju njegove vloge.

Naslovni organ v zvezi z zgornjimi navedbami nosilca nameravanega posega pojasnjuje, da je Urad za kemikalije res izdal mnenje, da za nameravani poseg ni treba izvesti presojo vplivov na okolje, vendar pa je v nadaljevanju navedel, da predlaga, da se nosilca nameravanega posega zaveže k izvajanju monitoringa. Naslovni organ se ne strinja z navedbo nosilca nameravanega posega, da se monitoring izvaja šele v primeru, če je vpliv na okolje podan. Monitoring se lahko izvaja tudi z namenom, da se ugotovi, ali je zaradi nameravanega posega prišlo do vpliva na okolje, prav tako pa je monitoring namenjen temu, da se lahko na podlagi njegove izvedbe predlaga izvedbo ukrepov, s katerimi se bo odpravilo ali zmanjšalo vpliv zaradi izvajanja nameravanega posega. Urad za kemikalije se je pri izdaji mnenja tudi skliceval na Oceno, ki jo je nosilec nameravanega posega predložil dne 13. 12. 2018, saj je navedel, da mora nosilec nameravanega posega upoštevati, kar je predlagano v Oceni, in sicer da se na lokaciji vrtin predvidi tudi ustrezne mobilne potopne črpalke in posode za shranjevanje morebitne razlite tekočine, da se v primeru razlitja razlito tekočino iz lovilne posode nemudoma izčrpa ter tako prepreči morebitno iznašanje iz posode. Torej je presodil, da bo brez izvedbe teh ukrepov lahko pomemben vpliv na okolje.

V zaključnem delu nosilec nameravanega posega tako povzema, da:

- predmetni poseg ne predstavlja pomembnega posega v okolje (poseg s pomembnimi vplivi na okolje),
- predmetni poseg ne predstavlja posega v naravo,
- predmetni poseg ne predvideva omilitvenih ukrepov, ki bi bili potrebni zaradi pomembnega posega v okolje,
- predmetni poseg predvideva izvedbo hidravličnega lomljenja manjšega obsega (z rudarsko terminologijo hidravlične stimulacije), ne pa obsežnega hidravličnega lomljenja,
- se sodbi EU, na kateri se sklicuje naslovni organ, nanašata na drugačno dejansko in pravno stanje zadeve in sta torej v predmetni zadevi neuporabni.

Nosilec nameravanega posega zaključuje, da se naslovni organ neutemeljeno sklicuje na del mnenja Urada za kemikalije, ki napotuje naslovni organ, da naj nosilcu posega določi zaveze, da mora ravnati skladno s smernicami Evropske komisije ter mu predpiše monitoring za spremljanje morebitnih prisotnih snovi v okolju. Nadalje nosilec nameravanega posega navaja, da izjava naslovnega organa v pozivu, da »nosilca posega v sklepu o predhodnem postopku ne more zavezati k ravnanju v skladu z navedenimi smernicami Evropske Unije« (op. evidentno so mišljene predhodno omenjene smernice Evropske Komisije) ter k izvajanju monitoringa za spremljanje morebitne prisotnosti snovi v okolju«, kaže na to, da predmetno vlogo obravnava površno in v nasprotju z načeli ZUP, saj iz nje izhaja, da se še vedno ne zaveda, da v primeru predmetnega obravnavanega posega ne bo šlo za poseg z obsežnim hidravličnim lomljenjem.

V zvezi z upoštevanjem citiranih smernic se naslovni organ strinja, da ni pravne podlage za njihovo upoštevanje v tem ali postopku presoje vplivov na okolje. Naslovni organ nadalje pojasnjuje, da tudi če v danem primeru ne gre za obsežno hidravlično lomljenje, to ne pomeni, da potemtakem nameravani poseg ne more imeti pomembnih vplivov na okolje.

V zvezi z navedbo nosilca nameravanega posega, da se sodbi EU, na kateri se sklicuje naslovni organ, nanašata na drugačno dejansko in pravno stanje zadeve in sta torej v predmetni zadevi neuporabni, pa naslovni organ pojasnjuje, da se sodbi res nanašata na drugačno dejansko stanje, vendar iz obeh sodb jasno in nedvoumno izhaja, da v kolikor se ugotovi, da je treba pozneje opraviti ustrezno presojo vplivov načrta ali projekta na zadevno območje, se v fazi predhodne ocene (t.j. predhodnega postopka) ne sme upoštevati ukrepov, katerih namen je preprečiti ali zmanjšati škodljive posledice načrta ali projekta na varovano območje. Prav tako iz sodb jasno in nedvoumno izhaja, da se lahko izvedba presoje vplivov načrta ali projekta, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja Natura 2000 ali zanj potreben, opusti le, če je na podlagi objektivnih elementov mogoče izključiti, da bi ta načrt ali projekt sam ali v povezavi z drugimi načrti ali projekti pomembno vplival na to območje.

Naslovni organ je, upoštevajoč lokacijo (območje nameravanega posega je bogato z mineralnimi in geotermalnimi podzemnimi vodami ter kmetijskimi zemljišči; podzemne vode, podtalnica in kmetijska zemljišča nimajo dobrih regeneracijskih sposobnosti) in značilnosti nameravanega posega, nadalje upoštevajoč dejstvo, da se je obravnavana dejavnost na tem območju predhodno že izvajala, in dejstvo, da brez izvedbe (omilitvenih) ukrepov ni mogoče izključiti pomembnih vplivov na okolje, ugotovil, da bi nameravani poseg lahko imel pomemben vpliv na okolje. Nosilec nameravanega posega je sicer za zmanjšanje pomembnih vplivov nameravanega posega v okolje predvidel izvedbo določenih ukrepov, vendar pa, kot je naslovni organ že navedel zgoraj v obrazložitvi tega sklepa, preverjanje učinkovitosti, izvedljivost ter uspešnosti le-teh presega okvir predhodnega postopka, saj se to lahko izvede šele v okviru postopka presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja. Potrebno je tudi poudariti, da se nosilca nameravanega posega naslovni organ v sklepu o predhodnem postopku ne more zavezati k upoštevanju predvidenih (omilitvenih) ukrepov, ampak lahko to stori le v odločbi o izdaji okoljevarstvenega soglasja. Prav tako, kot je to že zgoraj navedeno, tudi morebitna določitev monitoringa oz. spremljanja vplivov posega in (omilitvenih) ukrepov, ki so relevantni za poseg, presega okvir tega upravnega postopka.

Glede na to, da je naslovni organ ugotovil, da bi nameravani poseg brez doslednega izvajanja in upoštevanja omilitvenih ukrepov lahko imel pomembne vplive na okolje, je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Naslovni organ, v skladu z načelom ekonomičnosti postopka, ki je opredeljeno v 14. členu ZUP, ki določa, da je potrebno postopek voditi hitro, s čim manjšimi stroški in s čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence v postopku, vendar tako, da se preskrbi vse, kar je potrebno, da se lahko pravilno ugotovi dejansko stanje, zavarujejo pravice in pravne koristi stranke ter izda zakonita in pravilna odločitev, ni preverjal drugih vplivov nameravanega posega v okolje na podlagi meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

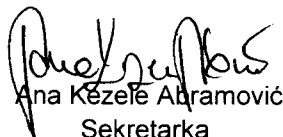
Naslovni organ je namreč ugotovil, da učinkovitosti, izvršljivosti ter primernosti ukrepov varstva okolja (izvedba katerih je pogoj za izključitev pomembnih vplivov na okolje) ne more preveriti v predhodnem postopku, ampak to terja podrobnejšo analizo (ki pa se izvede v okviru presoje vplivov na okolje). Prav tako v tem postopku nosilca nameravanega posega ne more zavezati k izvedbi spremljanja vplivov posega in omilitvenih ukrepov, kar predstavlja dodatni argument za uvedbo postopka presoje vplivov na okolje. Upoštevajoč navedeno bi preverjanje drugih vplivov na podlagi meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, pomenilo le zavlačevanje postopka ter dodatne stroške za naslovni organ in nosilca nameravanega posega.

Na podlagi določila 57. člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo, kateri mora priložiti projekt ter poročilo o vplivih na okolje. Poročilo o vplivih na okolje mora biti pripravljeno v skladu z določili Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17).

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435419.

Ana Kežele Abramović
Sekretarka

Natalija Očko
Podsekretarka

mag. Nataša Petrovič
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- Pooblaščenca nosilca nameravanega posega EKOSFERA d.o.o., Smelijevo naselje 34, 1386 Stari trg pri Ložu (za Geoenergo d.o.o., Mlinska ulica 5, 9220 Lendava) – osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Lendava, Glavna ulica 20, 9220 Lendava – po elektronski pošti (obcina@lendava.si);
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mz@gov.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Zavod za gozdove, Večna pot 2, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si)
- Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp-ursk.mz@gov.si);
- Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mzi@gov.si).

